

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เป็นการศึกษาถึงภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ว่ามีภาวะสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพเช่นใดใน 4 ระดับ กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเป็นแบบการประเมินตนเอง

การดำเนินการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้เป็นครูสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2,650 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ สุ่มจากครูผู้ปฏิบัติการสอน ครูสนับสนุนการสอน ผู้บริหาร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 40 โรงเรียน ดังนี้

1. คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางว่าด้วยขนาดประชากรและขนาดตัวอย่างของ ดาร์วิน เฮลเดน (Darwin Hendel, 1977) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% (อ้างในเอกสารประกอบการสอนการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539, หน้า 117) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 335 คน

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ตามลำดับดังนี้ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข)

2.1 สุ่มโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 3 ขนาดคือ ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กโดยสุ่มขนาดละ 6 โรงเรียน รวม 18 โรงเรียน

2.2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างจากรายชื่อครูในโรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับจำนวนครูในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การสอน และโรคประจำตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดย Rensis Likert เป็นข้อความในทางบวก จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้านได้แก่

พฤติกรรมกรรบริโภคน้ำจำนวน 8 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	1 – 8
พฤติกรรมกรรออกกำลังกายจำนวน 4 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	9 – 12
พฤติกรรมทางเพศจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	13 – 17
พฤติกรรมความปลอดภัยจำนวน 6 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	18 – 23
พฤติกรรมกรรดูแลสุขภาพจิตจำนวน 7 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	24 – 30
พฤติกรรมกรรดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมจำนวน 5 ข้อ	ได้แก่ ข้อ	31 – 35

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมกรรส่งเสริมสุขภาพ ดังนี้

คำถามเชิงบวก

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
ไม่เคยเลย	1
เป็นบางครั้ง	2
บ่อยครั้ง	3
เป็นประจำ	4

คำถามเชิงลบ

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
ไม่เคยเลย	4
เป็นบางครั้ง	3
บ่อยครั้ง	2
เป็นประจำ	1

1. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต เป็นระดับพฤติกรรมสุภาพ ตามเกณฑ์ ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	พฤติกรรมส่งเสริมสุภาพระดับ	ไม่ดี
1.50 - 2.49	หมายถึง	พฤติกรรมส่งเสริมสุภาพระดับ	พอใช้
2.50 - 3.49	หมายถึง	พฤติกรรมส่งเสริมสุภาพระดับ	ดี
3.50 - 4.00	หมายถึง	พฤติกรรมส่งเสริมสุภาพระดับ	ดีมาก

2. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ การสัมภาษณ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้สร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ สถานภาพทั่วไป และแบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุภาพ แล้วนำแบบสอบถามและหัวข้อโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการอนุมัติแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความชัดเจนของข้อความที่ต้องการถาม แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้กับครูโรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ 30 คนเพื่อคำนวณวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) อ้างในเอกสารประกอบการสอนวิจัยการศึกษา ภาควิชาประเมินผลการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539, หน้า 158-159) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบพฤติกรรมส่งเสริมสุภาพเท่ากับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยเอง และบางส่วนขอให้ดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูล จากประธานสาขาวิชาการส่งเสริมสุภาพ ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่ออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ชุด
3. เก็บข้อมูล และได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา 350 ชุด เมื่อทำการตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยมีการกรอกแบบสอบถามครบทุกข้อที่ต้องการจำนวน 305 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.14 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for window) ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ นำมาหาค่าเฉลี่ย ตัวกลางเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน